

Parlament d'inauguració del curs 2024-25

Senyora presidenta, president del Parlament, delegat del Govern, batle de Palma, comandant general, president del Consell de Mallorca, conseller d'Educació i Universitats, consellers, director general d'Universitats, autoritats, representants de la societat, companyes i companys, siau tots molt benvinguts.

Vull donar una benvinguda especial al nou president del Consell Social de la Universitat, així com als consellers i conselleres que en formen part.

Deia, Albert el Gran (Sant Albert el Gran), que «La Universitat és la dolçor de l'encontre entre el deixeble i el mestre a la recerca de la veritat». Això era al segle XIII. Des d'aleshores, ha plogut molt, però no deixa de ser veritat, o no hauria de deixar de ser-ho allò que deia el savi.

La Llei orgànica del sistema universitari diu, al preàmbul: «La comunitat universitària ha constituït a través de la història un espai de llibertat intel·lectual, esperit crític, tolerància, diàleg, debat, afirmació de valors ètics i humanistes, aprenentatge del respecte al medi ambient i preservació i creació cultural, obert a la diversitat d'expressions de l'esperit humà. La Universitat ha estat, és i ha de ser font de coneixement, benestar material, justícia social, inclusió, oportunitats i llibertat cultural per a totes les edats».

Ja sé que els preàmbuls no tenen valor normatiu, però la norma no s'entén sense l'esperit que la impulsa.

No hauríem d'oblidar aquestes paraules; no hauríem d'oblidar allò que hem de ser. Ens convertim en allò que fem i, per tant, els nostres actes, ja sigui com a col·lectiu, en tant que Universitat, o com a individus, en tant que som membres de l'acadèmia, haurien de ser congruents amb allò que estableix l'esperit de la norma i dimana de la tradició.

Es tracta, en definitiva, de retre comptes i presentar els plans de futur, i fer-ho davant nosaltres mateixos, davant el Govern i davant els representants de la societat, a la qual ens devem, com a universitat pública que som.

La Secretària General ha fet ja, en l'estil fresc a què ens té avesats, un recompte de moltes de les dades que donen fe de la nostra activitat. Jo no les repetiré, però sí que faré algunes pinzellades, complementàries i des d'una perspectiva lleugerament diferent, sobre les tres missions clàssiques de la institució universitària: la docència, la

recerca i la transferència del coneixement i la cultura; i algunes més sobre qüestions transversals i que tenen a veure amb allò que genèricament anomenam gestió, recursos humans i infraestructures.

Quant a docència, a més d'obtenir la renovació de l'acreditació d'alguns graus, hem aconseguit la verificació positiva de dues noves titulacions de grau que començarem a impartir aquest curs que ara inauguram: Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, i Farmàcia. Totes dues han tingut un gran èxit de demanda, 619 i 615 sol·licituds, respectivament, en tots dos casos per a una oferta de 35 places. Des de la posada en marxa del grau de Medicina el curs 2017-18, no estrenàvem cap titulació de grau.

Aquesta fita ha estat possible gràcies a l'esforç de molta gent, a qui vull agrair públicament tota la feina feta: la vicerectora de Gestió i Política de Grau, les persones que han format part de les comissions d'elaboració de les titulacions, tots els serveis involucrats i els col·legis professionals implicats, així com el suport del Govern, i molt particularment el del conseller d'Educació i Universitats, i tot el seu equip, especialment els directors generals. Gràcies per l'ajut, per l'entesa i per la complicitat.

Però la docència no s'acaba amb els estudis de grau: hi ha vida més enllà... Tenim estudis de màster universitari i de doctorat (per cert, els més internacionalitzats i de bon tros), i també aquí hi ha novetats. A més d'acreditacions diverses, cal destacar que, fins fa molt poc, no teníem cap màster Erasmus Mundus. Des del curs 2021-22, en tenim un, l'*Erasmus Mundus Joint Master Degree Programme on the Engineering of Data-intensive Intelligent Software Systems*, i aquest curs passat —com ja s'ha fet palès a la memòria— n'hem aconseguit un altre, l'*Erasmus Mundus Joint Master Degree Programme on Health and Wellbeing across the Lifespan*, que començarà a impartir-se el curs 2025-26. La feina i les complicacions que això implica són diversos ordres de magnitud superiors als que deriven d'ANECA (que no són menors, precisament). El meu agraïment als coordinadors d'aquestes titulacions, al vicerector de Gestió i Política de Postgrau i Formació Permanent, i al personal del Centre d'Estudis de Postgrau i de la resta d'unitats implicades.

Vull referir-me també a la reforma del reglament acadèmic. Hem unificat, simplificat, derogat i dut a terme la indispensable actualització a la normativa estatal. El resultat ha estat una norma única, més senzilla i més clara. El meu agraïment a tots els implicats: els degans i el director d'escola, la directora del CEP, els serveis tècnics i els vicerectors responsables dels estudis de grau i postgrau.

Pel que fa a la recerca, i per afegir al que ha explicitat la Secretària General, un clàssic és començar amb el rànquing de Xangai. La UIB manté la posició global que assolí l'any passat (està entre les 700 primeres universitats) i, per àmbits del coneixement, també millora o s'hi manté. Així, en Turisme i Hoteleria, està entre les 75 primeres

universitats del món; en Oceanografia, entre les 150 primeres; en Física i Ecologia, entre les 300 primeres; en Ciències de l'Atmosfera, entre les 400 primeres, i en Ciències de la Terra i Psicologia, entre les 500 primeres... Tot això, entre les més de 30.000 universitats que hi ha al món, de les quals el rànquing en considera 2.500 i publica els resultats de les 1.000 primeres, entre les quals figura la Universitat de les Illes Balears de manera ininterrompuda des de l'any 2017. Hi ha, però, indicadors que són molt més interessants, perquè donen comptes del progrés i ens comparen amb l'entorn, el Sistema Universitari Espanyol. Així, al 2023, la UIB ocupava el primer lloc entre les universitats espanyoles quant a impacte de les publicacions en col·laboració internacional i arribava a una mitjana de 5,93 cites per article: un 7% més que la universitat que hi va al darrere. I en impacte global de citacions durant aquest any passat, es posiciona també en el primer lloc, amb una mitjana de 3,62 cites per article, un 20% més que les universitats que hi apareixen a continuació. I aquestes no són fites puntuals del darrer any, sinó que es tracta de tendències consolidades.

Podríem recordar, també, altres èxits en aquest terreny, a alguns dels quals ja m'hi vaig referir l'any passat i que continuen ben vigents,¹ però l'exposició es faria massa feixuga. Tan sols esmentaré que qui ens ha adreçat aquesta magnífica lliçó inaugural és un dels autors altament citats i que forma part del selecte grup de l'1% dels investigadors més citats del món en el seu camp des de fa més de deu anys.

Sí que vull insistir en un aspecte: pel que fa als fons per a la recerca obtinguts per la via competitiva, dels 6 milions d'euros per trienni de mitjana hem passat a poc més de 37 milions d'euros el trienni 2022-2024, això és un increment del 600%. No està malament...

En l'aspecte estructural, el curs passat hem completat la transformació de l'Àrea d'investigació, que inclou unitats tan importants com l'Oficina de Projectes Europeus o la Unitat de Divulgació i Cultura Científica (creades al principi del present mandat), juntament amb les ja existents, convenientment reorganitzades, i que s'ha

¹ Tres investigadors amb ERC Grants (fins l'any 2022, la UIB no n'havia tingut cap); dos centres d'excel·lència María de Maeztu (fins al 2018, les Illes Balears no en tenia cap); tres plans complementaris amb comunitats autònomes (una taxa d'èxit molt important: Andalusia o Catalunya en tenen també tres, per exemple); dos investigadors altament citats (els doctors Jaume Flexas i Antoni Sureda, que formen part del selecte grup de l'1% dels investigadors més citats del món en el seu camp) o els setze investigadors de la UIB que formen part dels 1.000 més destacats de l'Estat als quals s'ha referit la Secretària General; i l'elevada taxa d'èxit a les convocatòries competitives, com ara la d'ajuts Beatriz Galindo, que supera la de moltes universitats de l'entorn.

complementat amb l'aprovació de normatives diverses.² Aquest reforç estructural ha contribuït de manera decisiva a l'increment de fons captats per la via competitiva a què m'he referit

I no puc deixar d'esmentar que hem acabat el curs 2023-24 estrenant el Complex Balear de Recerca al ParcBit, una infraestructura dedicada a la recerca i la innovació, de més de 10.000 metres quadrats construïts, dels quals la UIB en té cedits el 60%, que ja acullen més de 150 investigadors i tècnics, i on s'executen projectes per a una inversió superior als 13 milions d'euros. Vull donar les gràcies molt sincerament a tothom qui ha fet possible que aquesta aventura, que va començar fa més de tretze anys, conclogui ara d'una manera tan il·lusionant. Gràcies a tots els directors generals i consellers que varen lluitar per aconseguir-lo, i a tots els tècnics del Govern que varen empènyer.

Però en aquest tema, com també en d'altres, la vostra intervenció, presidenta, va ser definitiva, així com l'impuls del vicepresident. La petició que us férem l'any passat en idèntica circumstància a la que ens reuneix avui es va fer realitat uns mesos després. Moltes gràcies.

I és de justícia reconèixer i agrair la visió i el treball del vicerector de Política Científica i Investigació i de tot el seu equip, amb un esment especial a la directora de l'àrea d'investigació i a tot el personal que la integra.

Certament, si es tracta de propiciar l'encontre entre mestre i deixeble a la recerca de la veritat, que al cap i a la fi és allò en què consisteix la investigació: cercar la veritat, crear coneixement nou, podem dir —amb tota la humilitat, però també amb l'objectivitat que aporten les dades— que estam en el camí correcte, tot i ser plenament conscients de l'amplíssim marge de millora que tenim.

I què en fem, d'aquesta «veritat» trobada, d'aquest coneixement nou generat? El transferim (o, si més no, ho intentam) per contribuir a millorar la competitivitat de les

² Hem aprovat una normativa que ordena i regula les estructures d'execució de la recerca i que, sense qüestionar l'*statu quo* particular, n'incentiva la transformació sobre la base de criteris de competitivitat i fa possible, per primera vegada i gràcies també al suport de Govern, el finançament basal d'aquestes estructures. És també gràcies al suport institucional que hem pogut incrementar els salaris dels investigadors en formació i dels investigadors novells: un increment certament modest, però significatiu, que ens posiciona millor en termes de competitivitat en el conjunt de les universitats que formen part del Sistema Universitari Espanyol.

empreses presents al territori, generar valor afegit i fer arribar a la societat aquest coneixement que tenim.

La Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears, la FUEIB, és l'instrument imprescindible que facilita aquesta tasca. El darrer curs, a més de ser mitjà propi del Govern, ha passat a ser-ho també del Consell de Mallorca i ha superat definitivament els problemes derivats de la pandèmia (que generaren un greu dèficit a Campus Esport), gràcies als canvis i ajustaments en el model de gestió.

El pressupost total d'encàrrecs, contractes, patents, llicències per a projectes i serveis d'innovació i transferència, el 2023, ha estat de més de 6 milions d'euros, la qual cosa referma la tendència ascendent iniciada l'any 2021.

El Programa Innova UIB-Pimes, amb els dos subprogrames Valida i Accelera, es consolida com un veritable instrument de promoció de la innovació i la transferència del coneixement. Així, abans de final d'any, obrirà una altra convocatòria amb un pressupost ampliat i noves modalitats de col·laboració entre la Universitat i les empreses. Cal destacar que, actualment i en el marc de l'espai Valida, es maduren cinc projectes empresarials de transferència.

També s'ha posat en marxa el programa UIBEmprèn per impulsar empreses emergents al si de la comunitat universitària i que esperem que comenci a tenir resultats durant el curs que avui inauguram.

El meu agraïment molt sentit a la vicerectora d'Innovació i Transformació Digital, al director gerent de la FUEIB i als seus equips. Han sabut donar un impuls notable a aquesta dimensió que forma part de la missió de la UIB. Moltes gràcies a les empreses, de cada vegada més nombroses, que col·laboren amb la Universitat a molts nivells, i algunes de les quals, ja des de fa anys.

El coneixement també es trasllada a la societat en forma d'allò que genèricament anomenam «cultura». Tenim una agenda cultural rica i extensa que inclou activitats que arriben a molts pobles de les Illes Balears i que tenen un èxit més que notable. Moltes actuacions es fan en col·laboració amb altres institucions: ajuntaments, museus, fundacions... Ens sentim particularment satisfets d'aquestes aliances, perquè permeten teixir una xarxa, subtil i profunda, de complicitats productives, de les que fan avançar.

Els nostres estudiants utilitzen, de cada vegada més, el passaport cultural per obtenir crèdits i formació en àrees no necessàriament incloses en allò que estudien. La Universitat és «universal» per naturalesa i el coneixement no pot ésser compartimentat. Tampoc no podem obviar la gent gran (sintagma que inclou qui us parla), que continua formant-se i actualitzant els seus coneixements, perquè la

formació és un camí al llarg de tota la vida, i quan deixam d'aprendre ens «assecam» per dins. Ens complau constatar que el nombre d'estudiants matriculats en aquest grup d'edat no fa més que augmentar.

El meu agraïment de cor a la vicerectora de Projecció Cultural i Universitat Oberta i al seu equip, amb un esment especial al director de la UOM i a la responsable del Servei d'Activitats Culturals. Han sabut donar un impuls notable a allò que genèricament s'anomena «projecció universitària».

I els alumnes? Encara que soni com a tòpic, són la vertadera raó de ser de la Universitat. Perquè, sense deixebles, no hi ha mestres i, per tant, no és possible la dolçor de l'encontre a la recerca de la veritat, com diria Albert el Gran... Al llarg d'aquests anys, i especialment el darrer curs, hem establert un diàleg certament enriquidor i interessant amb el Consell d'Estudiants. La presència continuada, activa i productiva, dels seus membres a les sessions del Consell de Govern o del Consell Social havia estat l'excepció (si és que era), mentre que ara és la norma. He de dir que el Consell d'Estudiants de la UIB ha catalitzat l'associació dels consells d'estudiants de les universitats del G9 tot establint una xarxa realment constructiva i de suport mutu. Vull agrair aquí la seva tasca, actitud, el seu compromís i visió, i, de manera molt particular, la del seu president i la junta... I vull agrair també a la vicerectora d'Estudiants el lideratge i la iniciativa en aquest camp. Em plau i molt fer saber que els consells d'estudiants de les universitats del G9 la varen nomenar —per unanimitat— padrina jove de l'associació.

Però és evident que la docència, la recerca i la transferència les fan les persones, i no és cap secret que l'actiu més important d'una institució o d'una empresa són els recursos humans i el talent que acumulen.

Fidels als principis d'obertura, transparència i mèrit declarats en el nostre programa de govern, hem executat al llarg d'aquests anys, però de manera particularment intensa aquest curs passat, una política de captació i retenció de talent docent i investigador per dotar la UIB d'una plantilla de professors estable i de qualitat, tot i duent a terme la necessària transposició de l'ordenament jurídic establert per la LOSU i el seu desplegament reglamentari a la normativa pròpia de la UIB i a la de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Una vegada més, el nostre agraïment al Govern i, en particular, al conseller d'Educació i Universitats, als directors generals i als seus equips, per la comprensió, implicació i complicitat. També es mereix un esment especial el Consell Consultiu, per la seva imprescindible tasca, realitzada en temps rècord.

La Secretària General ho ha dit, però jo vull fer-hi èmfasi i donar dades agregades: des de l'any 2022 fins al dia d'avui, s'han celebrat 294 concursos, dels quals 89

corresponen a places de professor permanent de nova creació. Ha estat un procés complex i complicat, que ha significat la posada en marxa de les eines TIC necessàries per dotar els processos de selecció i d'assignació de docència de la imprescindible transparència i equitat. Això darrer mai no s'havia fet, per més que —em consta— es va intentar en diversos moments, però no sempre. No puc ni vull deixar d'agrair al vicerector de Personal Docent i Investigador el fet que hagi liderat un procés que no té cap precedent digne de comparació i que ha aconseguit atreure i retenir talent com mai no s'havia esdevingut. I moltes gràcies també a totes les persones i serveis que s'hi han implicat a fons i ho han fet possible.

I també hem millorat, estabilitzat i incrementat la plantilla del personal tècnic, de gestió, d'administració i serveis, l'imprescindible PTGAS. En són membres tots els qui fan possible ara mateix aquest acte: el Servei de Recursos Audiovisuais, personal de consergeria, el Servei de Comunicació i el d'Identitat i Cultura, i tot l'enfilall de persones i serveis que permeten i faciliten el dia a dia de la nostra institució. Ho dèiem en el programa de govern, però, a més, la reforma laboral i la Llei 20/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública ens hi ha empès. Aquest curs, hem augmentat un 25% les places del subgrup A1; més d'un 27% les del subgrup A2; un 13% les del C1, i hem reduït poc més d'un 10% les del subgrup C2, tot això amb un increment total dels efectius que no arriba al 5%. Era i és el nostre compromís reconèixer la vàlua de les persones i dotar la UIB d'una plantilla de cada vegada més professionalitzada. I, per poder-ho continuar fent en el futur immediat, disposam ja d'una descripció completa dels llocs de treball. Tampoc no ha estat una tasca fàcil: l'elevadíssim nombre de personal interí o amb contractes per obra o servei, i que no s'hagi executat l'oferta d'ocupació pública d'anys anteriors, a més dels requisits legals a què he fet referència, han generat un moviment com mai no s'havia vist (però també és cert que mai no hi havia hagut lleis d'àmbit estatal que ens hi obligassin de la manera com ho fan les actuals).

El meu agraïment més cordial i franc a la Gerenta i al seu equip, amb un esment especial al cap del Departament d'Infraestructures i Recursos Humans, al Servei de Recursos Humans i a la resta de serveis implicats.

A ningú no se li escapa que aquestes millores en els recursos humans (i en tota la resta) requereixen un finançament adequat i suficient. Res d'això no hauria estat possible sense el contracte programa, que és un dels primers objectius que com a equip de govern de la UIB ens vàrem marcar des del juny de 2021. És de justícia agrair a l'anterior Govern haver-lo aprovat després de gairebé dos anys de treball, i ho és també i molt, agrair-vos, presidenta, vicepresident i conseller, la vostra confiança, que va permetre que el 16 d'octubre de l'any passat (aviat farà un any) el signàssim.

Aquest instrument ha permès incrementar molt significativament al llarg d'aquest dos darrers anys el pressupost de la UIB, sobre la base de la transferència nominativa del Govern, la qual cosa ha permès millorar de manera significativa la plantilla de treballadors.

Tot aquest reguitzell de canvis i de feines noves s'ha de gestionar. Res d'això no seria possible sense els serveis TIC (el SASTIC i el SITIC) ni sense un equip econòmic i unes eines de gestió *ad hoc*. Si de sobte quedàssim sense serveis TIC (podria ser un bon argument per a una distopia en forma de sèrie de Netflix), no sé —honestament— què faríem... En fi, més val no pensar-hi.

Sense uns serveis de gestió econòmica i comptable ni unes eines adaptades (una vegada més, informàtiques), no hauríem pogut implementar la comptabilitat analítica (requisit, primer, del contracte programa i després, de la LOSU), i no hauríem pogut fer front a la gestió (complicadíssima) de les subvencions amb càrrec al Mecanisme de Recuperació i Resiliència de la Unió Europea. Senzillament, hauríem hagut de renunciar a milions i milions d'euros que ens permeten modernitzar la nostra universitat i fer-la més competitiva en tots els aspectes. Agraïxo, també de tot cor, tota aquesta feina que no es veu, però que és imprescindible, a la vicerectora d'Innovació i Transformació Digital i al vicerector d'Economia i Infraestructures, i molt especialment als caps dels serveis implicats: SASTIC, SITIC i Econòmic, i als seus equips, i una vegada més, a Gerència, per coordinar-ho tot plegat.

Em toca, ara, referir-me breument de les infraestructures. Aquí hi ha dos aspectes que cal tenir en compte: el manteniment i renovació de les que ja té la Universitat i les de nova execució. L'any passat es va completar el llistat d'actuacions que s'havien de dur a terme per deixar el campus en condicions... «Només» eren 152 milions d'euros,³ és a dir, el 100% del pressupost de la Universitat per a l'any 2023. Segur que, al conseller, aquesta mena de coses li sonen. Supòs que és un problema crònic amb l'obra pública: el manteniment i l'adaptació a les noves necessitats no s'assoleixen fàcilment, i la Llei de contractes del sector públic no hi ajuda, precisament...

Evidentment, i tornant a la UIB, no ho podem fer tot de cop, però ja hem començat (perquè si no es comença en algun moment, difícilment s'arriba a fer res). Hem obtingut finançament competitiu per dur a terme les rehabilitacions dels edificis Ramon Llull i Mateu Orfila i Rotger (secció de Química) gràcies al Programa d'impuls de la rehabilitació d'edificis públics (PIREP) i les licitacions corresponents ja estan en

³ 100, sense comptar les noves infraestructures necessàries. El cost actual és, en realitat, més elevat que el pressupostat inicialment, atès l'increment dels preus.

marxa, i així moltes altres petites i no tan petites actuacions. El meu agraïment més profund als vicerectors responsables, al cap del Servei Tècnic i d'Infraestructures i al delegat del Rector per a la transició energètica: concórrer a una convocatòria competitiva és molta més feina —i no gens trivial— que «anar a tocar a la porta de la Conselleria».

I pel que fa a les noves infraestructures, n'hem fet la planificació, n'hem obtingut (o fem comptes obtenir) el finançament i n'hem començat el procés en un bon nombre de casos. Aquí escau agrair, una vegada més, al personal de la UIB que he esmentat abans (tot i que em permetré de fer una menció especial després), i al Govern, que ens ha donat suport en tot moment i ha sabut valorar molt positivament les nostres iniciatives en el marc de les convocatòries a què hem concorregut. Aquestes actuacions estan recollides en el Pla d'infraestructures educatives de les Illes Balears i inclouen el nou edifici de Ciències, l'ampliació de la Seu de Menorca, la rehabilitació de la part antiga de l'edifici Mateu Orfila i Rotger, la reforma dels edificis Guillem Colom Casanoves i Anselm Turmeda,⁴ la nova Biblioteca Central i, finalment, la més que necessària segona residència d'estudiants. Una vegada més, gràcies presidenta i gràcies conseller per creure en la Universitat pública de la nostra terra.

Però, no puc acabar aquest punt sense fer referència a l'estratègia de transició ecològica... Com que darrerament n'hem parlat molt i n'hem fet força presentacions, no m'estendré aquí més que en els agraïments: al vicerector de Campus i Universitat Saludable, al d'Economia i Infraestructures, al cap del Servei Tècnic i d'Infraestructures, a la cap del Servei de Contractació i, d'una manera molt especial i merescuda, al delegat del Rector per a la transició energètica: la seva feina de càlcul, disseny i planificació, realitzada altruísticament, ha estalviat a la UIB més de 250.000 euros. Aquestes actuacions són finançades a través del Pla d'inversions per la transició energètica de les Illes Balears (PITEIB), via convocatòries competitives sostingudes amb fons del Mecanisme de recuperació i resiliència de la UE. El nostre agraïment també al Govern per haver-ne copsat la importància. Tan sols vull afegir que aquest projecte, un cop acabat, serà únic en tota la Unió Europea i situarà la UIB al capdavant de les universitats i institucions de recerca i educació superior en matèria de sostenibilitat.

Acab ara el repàs d'allò que hem fet, el rendiment de comptes, amb una posada global en context. Tot el que he exposat fins ara i molt més que hauríem pogut afegir no són, ni de bon tros, actuacions inconnexes. Totes formen part del Pla estratègic 2023-2027

⁴ Amb la seva més que necessària ampliació.

de la UIB, aprovat per Consell de Govern aquest curs passat i elaborat col·lectivament (i exemplarment, gos dir), que parteix d'una visió d'allò que ha de ser la UIB (el que en el programa de govern enuncïàvem com «construir entre tots la millor versió possible de la UIB», però un poc més elaborat). Assumeix uns principis, estableix uns objectius i dissenya unes actuacions per arribar-hi. Tot el que hem fet obeeix a aquest pla, i tot el que farem, també. I aquí sí, també, el meu agraïment especial al vicerector de Planificació Estratègica pel disseny, la metodologia i la implementació d'un pla estratègic que ja ara és referent per a algunes universitats europees, i un agraïment molt especial al cap de l'Oficina de Projectes Estratègics i al seu equip, i a tota la comunitat universitària que hi va col·laborar i que hi va fer les aportacions necessàries perquè el Pla respongués, realment, al model d'universitat que volem entre tots.

I ara, què? Què ve, què farem, què hi haurà de nou aquest curs que avui inaugurarem?

Aquesta part serà curta. Tenim memòria, però no tenim cap bolla de vidre. Per tant, només podem fer projeccions, marcar-nos objectius i treballar fort per assolir-los.

Però, almenys, sí que podem dir que començam amb bon peu, amb bones notícies: 3 bones notícies, com a mínim.

La primera és la gratuïtat de la matrícula per a tots aquells estudiants que vinguin d'entorns familiars amb nivells de renda baixos i demostrin un bon aprofitament acadèmic. Sens dubte, és una notícia excel·lent que dona continuïtat a iniciatives anteriors en aquest mateix sentit. És evident que l'educació postobligatòria té una naturalesa molt diferent de la dels ensenyaments obligatoris, però no és menys cert que la universitat, la universitat pública, és el veritable ascensor social, i és difícil —si no impossible— concebre la formació de l'esperit crític i el desenvolupament integral del talent al marge d'aquesta institució.

Apostar per la universitat pública és apostar pel futur de la societat que l'hostatja. I aprofit per repetir aquells missatges senzills, però —pel que es veu— força desconeguts: per 100 euros o menys al mes de cost familiar, la UIB forma un bon professional, mentre que el cost real és molt més elevat (basta comparar-lo amb els preus de les matrícules de les universitats privades); la diferència, la posa el Govern, la posam entre tots. L'altre missatge és que el professorat d'una universitat pública passa diversos processos de selecció: una acreditació estatal, primer, i un concurs, després. I aquesta manera de procedir no la segueixen les universitats privades.

La segona bona notícia ja l'hem comentada: estrenam dues titulacions de grau que han tingut una altíssima demanda. I la tercera bona notícia es mereix un esment especial. La UIB ha passat a formar part (amb una participació molt destacada) d'una aliança europea d'universitats, EUNICOAST, liderada per la Universitat de Le Havre –

Normandia— i que agrupa tretze universitats situades en illes, territoris costaners i portuaris, que cerca remarcar la importància del món marítim, entenent la mar no com a frontera física, sinó com un canal d'experiències compartides, prosperitat econòmica i equilibri ecològic.

Sé que no és fàcil copsar la importància de pertànyer a una aliança europea, i no és ara el moment d'explicar-ho, però, deixant de banda el finançament que hi ha al darrere i les oportunitats que s'obrin quant a internacionalització i titulacions compartides, cal posar en relleu que la UIB era de les poques universitats públiques espanyoles que no participava en cap xarxa europea. Quan la Comissió Europea va aprovar l'aliança EUNICOAST, ens va arribar tota una allau de felicitacions, tant des del Ministeri com d'altres universitats.

Començam el curs, doncs, amb bon peu.

A banda d'això, què farem? Continuar treballant en la línia que marca el nostre pla estratègic, amb el compromís de vetllar pel benestar de la nostra comunitat, cercant en tot moment la màxima eficiència en totes les actuacions i treballant decididament per millorar la qualitat de vida de les persones al servei d'aquesta institució. Per això, disposam ja d'un informe sobre la qualitat de vida laboral, amb indicadors estandarditzats d'àmbit internacional. El nostre agraïment a la cap del Servei de Prevenció i a tot el seu equip per aquesta iniciativa pionera a les universitats de l'Estat, que ens ha de permetre desenvolupar la tasca que ens és pròpia en un clima de cada vegada més bo. I és ben conegut que un dels elements principals de l'èxit d'una empresa o d'una institució és precisament el bon ambient.

Els grans canvis ja estan implementats. Ara toca afinar, refinar i millorar, i continuar desplegant les actuacions previstes en el Pla estratègic. Esment, tot seguit i sense pretensions de completesa, algunes de les actuacions que desenvoluparem aquest curs acadèmic.

Donarem un impuls important a la redacció (actualment, ja està en marxa) dels nous estatuts de la UIB en els termes que la LOSU requereix, de manera que els puguem sotmetre a l'aprovació del claustre durant l'any 2025.

Aquest curs estrenam l'aplicació per a l'assignació de la docència i el còmput de la dedicació del personal docent i investigador a tots els estudis i a tot el PDI, la qual cosa permetrà implementar finalment el Pacte de dedicació acadèmica.

Amb els fons obtinguts de convocatòries finançades amb l'impost de turisme sostenible, llançarem el programa Investiga@UIB per atreure talent investigador als nivells predoctoral, postdoctoral i de personal tècnic de recerca, i alhora per primera vegada dotarem de finançament basal les estructures de recerca.

També veurem el desplegament de moltes actuacions incloses a l'estratègia de sostenibilitat.

Una de les preguntes recurrents és si hi haurà titulacions noves. Aquesta és la nostra voluntat i ens consta que també és la del Govern. Cal, però, ser molt prudents: noves titulacions requereixen noves instal·lacions i això, per a una institució pública, no és gens senzill. Segurament, estarem en condicions de posar en marxa Ciències de la Mar el curs que ve, fent un gran esforç de coordinació i aprofitament dels espais. Altres titulacions hauran d'esperar a tenir enllestides les infraestructures a què m'he referit abans.

Aquí, sí. Aquí sí, presidenta i conseller, que us torn a demanar ajut i suport perquè totes aquestes infraestructures tan necessàries puguin ser realitat. I, ja posats a demanar —no seria una inauguració com cal, si el Rector no demanàs res a la presidenta—, us pregaria de revisar, més endavant, el contracte programa. Incrementar, en la mesura que sigui possible, el finançament per objectius, seria —considero— oportú i probablement factible.

També toca convocar eleccions a Rector. El temps passa molt aviat, massa, i, tot i que sembla que fou l'altre dia, dia 20 de maig de 2025 farà quatre anys que la comunitat universitària ens va atorgar majoritàriament la seva confiança, una confiança que esperam no haver defraudat. En tot cas, els èxits assolits són èxits de tots, i res no hauria estat possible sense el compromís, l'entesa i la col·laboració de la comunitat universitària; ni sense el treball, la visió i la complicitat dels qui m'han acompanyat al llarg d'aquests quasi quatre anys en aquesta aventura: els companys del Consell de Direcció.

No puc deixar d'agrair, d'una manera molt i molt especial, la feina, el suport incondicional, la cordialitat i l'entesa profunda amb les persones que integren el Gabinet del Rector.

No m'oblid de tots els serveis, estructures i unitats funcionals, dels que he anomenat i dels que no, però voldria fer un esment especial a l'Assessoria Jurídica i a la seva tasca gairebé invisible, gairebé sempre incòmoda, i sempre —sense el «gairebé»— imprescindible. Gràcies, de cor, per la feina i la més que bona entesa.

Parlant de tasques poc agraïdes, però imprescindibles, és de justícia agrair al Síndic de Greuges que hagi acceptat la responsabilitat del càrrec, que exerceix de la manera meticulosa que li és pròpia. Moltes gràcies, i gràcies també a la seva predecessora.

I a la Secretària General, que és molt més que la fedatària dels actes jurídics que es realitzen a la Universitat i la redactora de la memòria. Ella ha sabut impulsar i completar, de manera decidida i partint de l'excel·lent feina feta per la seva

predecessora, l'obligada transformació digital de la nostra administració i alhora impulsar decididament la implementació de la Llei de convivència universitària, o la gestió dels convenis i contractes amb terceres parts, entre moltes altres coses, moltes de les quals no es veuen, però que hi són i hi han de ser. El meu agraïment més sincer, a ella i a tot el seu equip.

I també és ben necessari donar les gràcies a tot el PDI de la nostra universitat la seva tasca, la que es veu i la que no, i de manera especial als directors de departament, degans, director de l'EPS, directores del CEP i l'EDUIB, i als equips respectius, així com, una vegada més, a totes les comissions i estructures involucrades en l'execució de les funcions que ens són pròpies. Gràcies a tots per la feina feta, que és molta i bona: si no, no seríem on som.

I supòs que els qui sou aquí us demanareu si qui us parla s'està acomiadant o si, per contra, pensa tornar-se a presentar a les eleccions a Rector a final del curs que ara inauguram.

La il·lusió roman intacta i les ganes de treballar, també. L'experiència acumulada ajuda a l'hora d'encaminar millor els esforços i compt amb la complicitat del meu equip... De manera que, si la salut em continua acompanyant, i atès que tenim projectes i iniciatives que han de continuar dinamitzant la docència, la recerca i la transferència, i, aleshores, fer la UIB més competitiva i millorar la vida laboral de tots els col·lectius implicats, la resposta és «sí, faig comptes de presentar-me a les properes eleccions a Rector de la UIB».

Ho faig per poder continuar construint entre tots la millor versió possible de la UIB; per poder fer possible aquesta «dolçor de l'encontre entre el deixeble i el mestre a la recerca de la veritat»; per poder fer allò que ens fa ser el que hem de ser: «un espai de llibertat intel·lectual, esperit crític, tolerància, diàleg, debat, afirmació de valors ètics i humanistes [...] una font de coneixement, benestar material, justícia social, inclusió, oportunitats i llibertat cultural per a totes les edats».

En definitiva, per contribuir al progrés d'aquesta terra, des d'un profund arrelament en la seva cultura i la seva llengua, i alhora amb una mirada àmplia: aportant al món tot allò que de «bo i bell» podem aportar, i incorporant tot allò que és «bo i bell» que el món ens aporta. M'he permès de manllevar aquesta fascinant combinació, «bo i bell», d'un poema escrit el segle XIV sota el pseudònim de Reina de Mallorca.

I acab exhortant —si aquesta és la paraula— a «ser qui som», parafrasejant un altre poeta de la nostra terra, Guillem d'Efak, i, si m'ho permeteu, a «ser qui hem de ser».

Molt bon curs a tothom!